Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

zo 4. marca 2020*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti – Justičná spolupráca v trestných veciach – Rámcové rozhodnutie 2005/214/SVV – Uznávanie a výkon peňažných sankcií uložených právnickým osobám – Neúplné prebratie rámcového rozhodnutia – Povinnosť konformného výkladu vnútroštátneho práva – Rozsah“

Vo veci C-183/18,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku (Okresný súd Gdańsk-Juh, Poľsko) z 26. februára 2018 a doručený Súdnemu dvoru 9. marca 2018, ktorý súvisí s konaním:

Centraal Justitieel Incassobureau, Ministerie van Veiligheid en Justitie (CJIB)

proti

Bank BGŻ BNP Paribas S.A.,

za účasti:

Prokuratura Rejonowa Gdańsk-Śródmieście w Gdańsku,

SÚDNY DVOR (prvá komora)

v zložení: predseda prvej komory J.-C. Bonichot, sudcovia M. Safjan, L. Bay Larsen, C. Toader (spravodajkyňa) a N. Jääskinen,

generálny advokát: P. Pikamäe,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Bank BGŻ BNP Paribas S.A., v zastúpení: M. Konieczny a M. Cymmerman, radcowie prawni,

– poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, splnomocnený zástupca,

– maďarská vláda, v zastúpení: M. Z. Fehér, G. Koós a R. D. Gesztelyi, splnomocnení zástupcovia,

– holandská vláda, v zastúpení: M. K. Bulterman a P. Huurnink, splnomocnené zástupkyne,

* Jazyk konania: poľština.

– Európska komisia, v zastúpení: R. Troosters a M. Owsiany-Hornung, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 12. novembra 2019,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 1 písm. a), článku 9 ods. 3 a článku 20 ods. 1 a ods. 2 písm. b) rámcového rozhodnutia Rady 2005/214/SVV z 24. februára 2005 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na peňažné sankcie (Ú. v. EÚ L 76, 2005, s. 16), zmeneného rámcovým rozhodnutím Rady 2009/299/SVV z 26. februára 2009 (Ú. v. EÚ L 81, 2009, s. 24) (ďalej len „rámcové rozhodnutie“).

2 Tento návrh bol podaný v rámci konania, ktoré začala Centraal Justitieel Incassobureau, Ministerie van Veiligheid en Justitie (CJIB) [Ústredná justičná inkasná agentúra Ministerstva bezpečnosti a spravodlivosti (CJIB), Holandsko], týkajúceho sa uznania a vykonania peňažnej sankcie, ktorú uložil Adm. Verwerking Flitsgegevens CJIB HA Leeuwarden (útvar zodpovedný za spracovanie údajov z radarov na CJIB Leeuwarden, Holandsko) bankovej pobočke v meste Gdańsk (Poľsko) spoločnosti Bank BGŻ BNP Paribas S.A., ktorá má svoje sídlo vo Varšave (Poľsko).

Právny rámec

Právo Únie

Rámcové rozhodnutie

3 Odôvodnenia 1, 2 a 4 rámcového rozhodnutia znejú:

„(1) Európska Rada na zasadnutí v Tampere 15. a 16. októbra 1999 schválila zásadu vzájomného uznávania, ktorá sa má stať základným kameňom justičnej spolupráce v občianskych aj v trestných veciach v rámci únie.

(2) Zásada vzájomného uznávania by sa mala uplatňovať na peňažné sankcie, ktoré uložili justičné alebo správne orgány s cieľom uľahčiť výkon týchto sankcií v inom členskom štáte, ako je štát, v ktorom sú uložené.

…

(4) Toto rámcové rozhodnutie by sa malo vzťahovať aj na peňažné sankcie uložené za dopravné priestupky.“

4 Článok 1 rámcového rozhodnutia s názvom „Definície“ vo svojom bode a) stanovuje:

„Na účely tohto rámcového rozhodnutia:

a) ‚rozhodnutie‘ znamená konečné rozhodnutie, ktoré vyžaduje, aby fyzická alebo právnická osoba zaplatila peňažnú sankciu…“

5 Článok 4 rámcového rozhodnutia s názvom „Zasielanie rozhodnutí a zapojenie ústredného orgánu“ vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Rozhodnutie spolu s osvedčením uvedeným v tomto článku možno zaslať príslušným orgánom členského štátu, v ktorom má fyzická alebo právnická osoba, proti ktorej bolo prijaté rozhodnutie, majetok alebo príjem, zvyčajné bydlisko alebo, v prípade právnickej osoby, sídlo.“

6 Článok 5 rámcového rozhodnutia, nazvaný „Rozsah pôsobnosti“, vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Nasledujúce trestné činy, ak sú trestné v štáte pôvodu, a tak, ako sú vymedzené právom štátu pôvodu… sú dôvodom v súlade s podmienkami tohto rámcového rozhodnutia a bez posudzovania obojstrannej trestnosti činu, na uznanie a výkon rozhodnutí:

– …

– správanie porušujúce pravidlá cestnej premávky vrátane porušenia predpisov vzťahujúcich sa na čas jazdy a odpočinku a predpisov o nebezpečnom tovare,

…“

7 Podľa článku 6 rámcového rozhodnutia, nazvaného „Uznanie a výkon rozhodnutí“:

„Príslušné orgány vykonávajúceho štátu uznajú rozhodnutie, ktoré bolo zaslané v súlade s článkom 4, bez toho, aby boli požadované akékoľvek ďalšie náležitosti a bezodkladne prijmú všetky potrebné opatrenia na jeho výkon, pokiaľ príslušný orgán nerozhodne o uplatnení jedného z dôvodov odmietnutia uznania alebo odmietnutia výkonu, ktoré sú stanovené v článku 7.“

8 Pod názvom „Právny poriadok, ktorým sa spravuje vykonanie“ článok 9 ods. 1 a 3 rámcového rozhodnutia stanovuje:

„1. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 3 tohto článku a článok 10, vykonanie rozhodnutia sa spravuje právnym poriadkom vykonávajúceho štátu rovnakým spôsobom ako peňažná sankcia vykonávajúceho štátu. Orgány vykonávajúceho štátu sú príslušné rozhodovať o postupoch vykonania a určovať všetky s tým súvisiace opatrenia vrátane dôvodov pre ukončenie vykonania.

…

3. Peňažná sankcia uložená právnickej osobe sa vymáha aj vtedy, ak vykonávajúci štát neuznáva zásadu trestnej zodpovednosti právnických osôb.“

9 Podľa článku 20 rámcového rozhodnutia, nazvaného „Vykonanie“:

„1. Členské štáty prijmú všetky potrebné opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s ustanoveniami tohto rámcového rozhodnutia do 22. marca 2007.

2. Každý členský štát môže na obdobie najviac 5 rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto rámcového rozhodnutia obmedziť jeho uplatňovanie na:

…

b) vo vzťahu k právnickým osobám, rozhodnutia súvisiace s konaním, za ktoré európsky nástroj stanovuje uplatňovanie zásady zodpovednosti právnických osôb.“

Smernica (EÚ) 2015/413

10 Odôvodnenia 1 a 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/413 z 11. marca 2015, ktorou sa uľahčuje cezhraničná výmena informácií o dopravných deliktoch súvisiacich s bezpečnosťou cestnej premávky (Ú. v. EÚ L 68, 2015, s. 9), uvádzajú:

„(1) Zlepšovanie bezpečnosti cestnej premávky je prvoradým cieľom dopravnej politiky Únie. Únia uskutočňuje politiku zameranú na zlepšovanie bezpečnosti cestnej premávky s cieľom znížiť počet smrteľných nehôd a zranení, ako aj materiálne škody. Významným prvkom tejto politiky je jednotné uplatňovanie sankcií za dopravné delikty spáchané v Únii, ktoré značne ohrozujú bezpečnosť cestnej premávky.

(2) … Cieľom tejto smernice je zabezpečiť, aby sa… zaistila účinnosť vyšetrovania dopravných deliktov súvisiacich s bezpečnosťou cestnej premávky.“

11 Článok 2 tejto smernice, nazvaný „Rozsah pôsobnosti“, stanovuje, že táto smernica sa uplatňuje najmä v prípade prekročenia najvyššej dovolenej rýchlosti.

12 Článok 4 uvedenej smernice, nazvaný „Postup pri výmene informácií medzi členskými štátmi“, vo svojom odseku 3 treťom pododseku uvádza:

„Členský štát deliktu na základe tejto smernice využíva získané údaje na účely zistenia, kto je osobne zodpovedný za dopravné delikty súvisiace s bezpečnosťou cestnej premávky uvedené v článku 2 tejto smernice.“

Poľské právo

Trestný poriadok

13 Kapitola 66a a 66b predpisu Kodeks postępowania karnego (Trestný poriadok) (ďalej len „TP“) prebrali do poľského právneho poriadku ustanovenia rámcového rozhodnutia.

14 Pod názvom „Žiadosť členského štátu [Únie] o vykonanie právoplatnej peňažnej sankcie“, kapitola 66b TP vo svojom § 611ff uvádza:

„1. Ak členský štát [Únie] označený v tejto kapitole ako ‚štát pôvodu‘ požiada o vykonanie právoplatnej peňažnej sankcie, je pre vykonanie príslušný okresný súd, v obvode ktorého má páchateľ majetok, dosahuje príjmy alebo má obvyklý, resp. prechodný pobyt. Na účely tejto kapitoly znamená výraz ‚peňažná sankcia‘ povinnosť páchateľa zaplatiť v rozhodnutí uvedenú:

1. peňažnú sumu ako trest za spáchaný trestný čin,

…

§ 6. Ak v tejto kapitole nie je ustanovené inak, na vykonanie rozhodnutí uvedených v ods. 1 sa uplatní poľské právo. …“

15 § 611fg TP stanovuje:

„Vykonanie rozhodnutia podľa § 611ff ods. 1 možno odmietnuť, ak:

1. skutok, pre ktorý bolo rozhodnutie vydané, podľa poľského práva nie je trestným činom, iba pokiaľ by išlo podľa práva štátu pôvodu o trestný čin uvedený v § 607w alebo o trestný čin:

…

c) proti bezpečnosti cestnej premávky,

…“

16 Podľa § 611fh TP:

„1. Súd preskúma vykonanie peňažnej sankcie na pojednávaní, na ktorom sa môžu zúčastniť prokurátor, páchateľ, ak sa zdržuje v Poľskej republike, a jeho obhajca, ak sa dostaví. Ak páchateľ, ktorý sa nezdržiava v Poľskej republike, nemá obhajcu, môže mu z úradnej moci ustanoviť obhajcu predseda súdu príslušného pre danú trestnú vec.

2. Proti rozhodnutiu súdu o vykonaní peňažnej sankcie je možné podať odvolanie.

3. Právoplatné rozhodnutie o uloženej peňažnej sankcii s osvedčením podľa § 611ff ods. 2 je exekučným titulom a po nadobudnutí vykonateľnosti ho možno nútene v Poľsku vykonať.

4. Ak informácie poskytnuté štátom pôvodu nie sú dostatočné na prijatie rozhodnutia o vykonaní rozhodnutia, ktorým boli uložené peňažné sankcie, súd požiada príslušný súd alebo iné orgány štátu pôvodu o predloženie potrebných informácií v určenej lehote.

5. V prípade nedodržania lehoty podľa ods. 4 súd rozhodne o vykonaní na základe dovtedy poskytnutých informácií.“

Zákon o zodpovednosti kolektívnych subjektov za trestné skutky

17 Ustawa o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (zákon o zodpovednosti kolektívnych subjektov za trestné skutky) z 28. októbra 2002 (Dz. U. č. 197, položka 1661) v znení uplatniteľnom na spor vo veci samej vo svojom § 2 stanovuje:

„1. Kolektívny subjekt predstavuje… právnická osoba alebo organizačná zložka bez právnej subjektivity, ktorej osobitné ustanovenia priznávajú právnu spôsobilosť s výnimkou štátnej pokladnice, územných celkov a združení takýchto územných celkov.

2. Kolektívnym subjektom v zmysle zákona je tiež obchodná spoločnosť s účasťou štátnej pokladnice, územného samosprávneho celku alebo združenia takýchto územných celkov, kapitálová spoločnosť v procese založenia, subjekt v likvidácii alebo podnikateľ, ktorý nie je fyzickou osobou, ako aj zahraničná organizačná jednotka.“

18 Podľa § 22 tohto zákona:

„Ustanovenia Trestného poriadku sa analogicky uplatňujú na konanie o zodpovednosti kolektívnych subjektov za trestné skutky, pokiaľ ustanovenia tohto zákona nestanovujú inak. …“

Zákon o priestupkovom konaní

19 Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (zákon o priestupkovom konaní) vo svojom § 116b ods. 1 stanovuje:

„Na žiadosť členského štátu [Únie] o vykonanie peňažnej pokuty, trestnoprávnych sankcií vo forme dodatočnej náhrady škody, povinnosti nahradiť škodu alebo odsúdenia na náhradu trov konania a o vykonanie peňažných sankcií uložených súdom alebo iným orgánom členského štátu [Únie] sa primerane použijú ustanovenia kapitoly 66a a 66b Trestného poriadku.“

Zákon o priestupkoch

20 § 92a kapitoly XI, nazvanej „Priestupky proti bezpečnosti a poriadku v cestnej premávke“, predpisu s názvom Kodeks wykroczeń (zákon o priestupkoch) stanovuje:

„Prekročenie rýchlosti predpísanej zákonom alebo dopravnou značkou vodičom vozidla sa potresce peňažnou pokutou.“

Občiansky zákonník

21 Podľa § 33 Kodeks cywilny (Občiansky zákonník) právnickými osobami sú štátna pokladnica a organizačné jednotky, ktorým osobitné ustanovenia priznávajú právnu subjektivitu.

Občiansky súdny poriadok

22 Kodeks postępowania cywilnego (Občiansky súdny poriadok) v § 64 ods. 1 stanovuje, že každá fyzická alebo právnická osoba je oprávnená vystupovať ako účastník konania (procesná subjektivita). Uvádza tiež, že procesnú subjektivitu majú aj organizačné jednotky, ktoré síce nie sú právnickými osobami, ale zákon im priznáva právnu subjektivitu.

Zákon o slobode ekonomickej činnosti

23 § 5 bod 4 ustawa o swobodzie działalności gospodarczej (zákon o slobode ekonomickej činnosti) z 2. júla 2004 (Dz. U. č. 173, položka 1807) definuje „pobočku“ ako oddelenú a organizačne samostatnú prevádzkareň podnikateľa, ktorú podnikateľ prevádzkuje mimo svojho sídla alebo svojej hlavnej prevádzkarne.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

24 Dňa 9. júla 2017 podal CJIB na Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku (Okresný súd Gdaňsk-Juh, Poľsko) návrh na uznanie a výkon rozhodnutia z 25. novembra 2016, ktoré vydal útvar zodpovedný za spracovanie údajov z radarov na CJIB Leeuwarden (ďalej len „rozhodnutie z 25. novembra 2016“) a ktorým bola Bank BGŻ BNP Paribas S.A. so sídlom v Gdańsku (ďalej len „Bank BGŻ BNP Paribas Gdaňsk“), pobočke spoločnosti Bank BGŻ BNP Paribas so sídlom vo Varšave, uložená pokuta vo výške 36 eur.

25 Sankcionovaný skutok bol spáchaný v Utrechte (Holandsko) 13. novembra 2016 a predstavoval prekročenie povolenej rýchlosti o 6 km/hod vodičom vozidla registrovaného na meno spoločnosti Bank BGŻ BNP Paribas Gdaňsk.

26 Z osvedčenia pripojeného CJIB k rozhodnutiu z 25. novembra 2016 vyplýva, že Bank BGŻ BNP Paribas Gdańsk nebola vypočutá v rámci konania, ktoré viedlo k tomuto rozhodnutiu, ale že bola informovaná o jej práve napadnúť dôvodnosť výhrad vznesených voči nej bez toho, aby v stanovenej lehote podala opravný prostriedok. Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že rozhodnutie z 25. novembra 2016 nadobudlo právoplatnosť 6. januára 2017 a že podľa holandského práva sa výkon sankcie, ktorú toto rozhodnutie ukladá, premlčí 6. januára 2022.

27 Vnútroštátny súd nariadil pojednávanie na účely preskúmania návrhu CJIB uvedeného v bode 24 tohto rozsudku, na ktorom sa účastníci konania vo veci samej nezúčastnili a nepredložili pripomienky.

28 Tento súd tvrdí, že kapitola 66b TP, ktorá prebrala do poľského práva ustanovenia rámcového rozhodnutia, sa uplatňuje tak na výkon rozhodnutí vydaných v oblasti trestných činov, ako aj na výkon rozhodnutí vydaných v oblasti priestupkov, a to z dôvodu odkazu na túto kapitolu § 116b ods. 1 Trestného poriadku v oblasti priestupkov.

29 Uvedený súd sa však domnieva, že prebratie rámcového rozhodnutia do poľského práva nie je úplné, keďže v poľskom práve sa neuvádza povinnosť uložená vykonávajúcemu štátu, ktorú mu ukladá článok 9 ods. 3 rámcového rozhodnutia, vykonať peňažné sankcie uložené právnickej osobe, aj keď tento štát nepozná zásadu trestnoprávnej zodpovednosti právnických osôb.

30 Podľa názoru vnútroštátneho súdu § 611ff TP odkazuje na „páchateľa“ sankcionovaného aktu, ako aj na jeho „obvyklý, resp. prechodný pobyt“. Hoci by všeobecný význam pojmu „páchateľ“ mohol byť vykladaný extenzívne tak, že zahŕňa fyzické osoby, ako aj právnické osoby, kontextuálny výklad tohto pojmu s prihliadnutím na štruktúru TP, ako aj neexistencia akéhokoľvek odkazu na štatutárne sídlo vedú k záveru, že pojem „páchateľ“ v zmysle § 611ff TP sa vzťahuje výlučne na fyzické osoby.

31 Preto § 611ff a nasl. TP neupravujú možnosť vykonať rozhodnutie, ktorým sa právnickej osobe ukladá peňažná sankcia.

32 Podľa vnútroštátneho súdu takúto možnosť neupravuje ani zákon o zodpovednosti kolektívnych subjektov za trestné skutky, keďže tento zákon sa neuplatňuje na priestupky, ktorých sa dopustili kolektívne subjekty, keďže jeho pôsobnosť je obmedzená na trestné činy trestnoprávnej alebo daňovej povahy.

33 Neúplné prebratie rámcového rozhodnutia do poľského právneho poriadku by teda malo za následok neexistenciu pravidiel týkajúcich sa možnosti uznať a vykonať peňažné sankcie uložené právnickým osobám, čo by malo za následok systematické odmietnutie poľských súdov pristúpiť k uznaniu a výkonu rozhodnutí ukladajúcich takéto sankcie.

34 Vnútroštátny súd poznamenáva, že z judikatúry Súdneho dvora, najmä z rozsudku z 29. júna 2017, Popławski (C-579/15, EU:C:2017:503), vyplýva, že hoci rámcové rozhodnutia nemajú priamy účinok, vnútroštátnym orgánom, a najmä vnútroštátnym súdom prislúcha, aby pri rozhodovaní o sporoch, ktoré im boli predložené, vykladali vnútroštátne právo v súlade s ich ustanoveniami s cieľom zabezpečiť plnú účinnosť práva Únie. Zásada konformného výkladu vnútroštátneho práva však nemôže slúžiť ako základ výkladu vnútroštátneho práva *contra legem*.

35 Vnútroštátny súd však uvádza, že extenzívny výklad pojmu „páchateľ“, ktorý by mohol zahŕňať právnické osoby s cieľom zabezpečiť súlad poľského práva s rámcovým rozhodnutím, by viedol k takémuto výkladu *contra legem*.

36 V dôsledku toho sa tento súd v rámci prvej otázky pýta na dôsledky, ktoré treba vyvodiť zo zistenia nesúladu poľského práva s rámcovým rozhodnutím, a konkrétnejšie, či je v takom prípade povinný neuplatniť vnútroštátnu normu, ak táto norma nemôže byť predmetom konformného výkladu, alebo ju má v prípade neexistencie iných zlučiteľných ustanovení vnútroštátneho práva nahradiť normou uvedenou v tomto rámcovom rozhodnutí.

37 V rámci druhej otázky sa vnútroštátny súd pýta tiež na pojem „právnická osoba“. V tejto súvislosti uvádza, že podľa poľského práva je pobočka právnickej osoby uvedená v obchodnom registri bez toho, aby mala vlastné sídlo. Napriek svojej organizačnej nezávislosti nemá pobočka právnu subjektivitu odlišnú od materskej spoločnosti a nemôže byť účastníkom súdneho konania. Naopak sa zdá, že podľa holandského práva organizačné jednotky právnickej osoby patria tiež pod pojem „právnická osoba“.

38 V tomto kontexte sa vnútroštátny súd pýta, či pojem „právnická osoba“ treba v zmysle článku 1 písm. a) a článku 9 ods. 3 rámcového rozhodnutia chápať ako autonómny pojem práva Únie, alebo či ho treba vykladať v súlade s právom štátu pôvodu alebo v súlade s právom vykonávajúceho štátu.

39 Podľa názoru vnútroštátneho súdu by sa tento pojem mal vykladať v súlade s právom štátu pôvodu, keďže tomuto štátu prislúcha uložiť peňažnú sankciu podľa svojich vlastných právnych predpisov.

40 Za týchto okolností Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku (Okresný súd Gdaňsk-Juh) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1. Majú sa článok 1 písm. a), článok 9 ods. 3, ako aj článok 20 ods. 1 a 2 písm. b) rámcového rozhodnutia… vykladať v tom zmysle, že rozhodnutie zaslané s cieľom jeho vykonania, ktorým bola uložená peňažná sankcia právnickej osobe, musí byť vykonané vo vykonávajúcom štáte aj v tom prípade, keď vnútroštátne ustanovenia, ktoré toto rámcové rozhodnutie preberajú, nestanovujú možnosť vykonať rozhodnutie ukladajúce takúto sankciu voči právnickej osobe?

2. Ak bude odpoveď na prvú otázku kladná, má sa výraz „právnická osoba“ uvedený v článku 1 písm. a) a článku 9 ods. 3 rámcového rozhodnutia… vykladať v súlade:
   a) s predpismi štátu pôvodu [článok 1 písm. c) rámcového rozhodnutia],
   b) s predpismi vykonávajúceho štátu [článok 1 písm. d) rámcového rozhodnutia]
   c) alebo ako autonómny pojem práva Únie,

   s tým dôsledkom, že zahŕňa aj pobočku právnickej osoby bez ohľadu na skutočnosť, že táto pobočka vo vykonávajúcom štáte nemá právnu subjektivitu?“

O prejudiciálnych otázkach

O druhej otázke

41 Svojou druhou otázkou, ktorou sa treba zaoberať v prvom rade, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má pojem „právnická osoba“ uvedený najmä v článku 1 písm. a) a článku 9 ods. 3 rámcového rozhodnutia vykladať z hľadiska práva štátu pôvodu rozhodnutia o uložení peňažnej sankcie alebo práva vykonávajúceho štátu, alebo či tento pojem predstavuje autonómny pojem práva Únie.

42 V tejto súvislosti treba konštatovať, že hoci rámcové rozhodnutie nedefinuje pojem „právnická osoba“, jeho ustanovenia naň viackrát odkazujú, najmä v znení jeho článku 1 písm. a) a článku 9 ods. 3, o ktorých výklad žiada vnútroštátny súd.

43 V prípade neexistencie takejto definície treba na účely výkladu uvedeného pojmu odkázať na všeobecnú štruktúru a účel rámcového rozhodnutia.

44 Pokiaľ ide o všeobecnú štruktúru rámcového rozhodnutia, jeho článok 5 vymenúva trestné činy, ktoré vedú k uznaniu a výkonu rozhodnutí bez preskúmania obojstrannej trestnosti skutku, a spresňuje, že vymedzenie týchto trestných činov je stanovené právom štátu pôvodu. Ako tiež uviedol generálny advokát v bodoch 66 a 67 svojich návrhov, z tohto článku vyplýva, že právo štátu pôvodu upravuje prvky trestnej zodpovednosti, najmä uplatniteľnú sankciu a subjekt, ktorého sa táto sankcia týka.

45 Naopak výkon rozhodnutia ukladajúceho peňažnú sankciu upravuje podľa článku 9 rámcového rozhodnutia zákon vykonávajúceho štátu, čo na jednej strane znamená, že orgány tohto štátu sú jediné príslušné rozhodnúť o spôsoboch výkonu a určovať všetky s tým súvisiace opatrenia vrátane dôvodov na zastavenie výkonu, a na druhej strane, že peňažná sankcia uložená právnickej osobe musí byť vykonaná, aj keď vykonávajúci štát neuznáva zásadu trestnoprávnej zodpovednosti právnických osôb.

46 Z toho vyplýva, že podľa všeobecnej štruktúry rámcového rozhodnutia sa má pojem „právnická osoba“ vykladať v súlade s právom štátu pôvodu rozhodnutia, ktorým sa ukladá peňažná sankcia.

47 Tento záver potvrdzuje účel rámcového rozhodnutia.

48 V tejto súvislosti treba pripomenúť, ako to vyplýva predovšetkým z článkov 1 a 6, ako aj z odôvodnení 1 a 2 rámcového rozhodnutia, že jeho cieľom je vytvoriť účinný cezhraničný mechanizmus vzájomného uznávania a výkonu právoplatných rozhodnutí, ktorými sa ukladajú peňažné sankcie fyzickej alebo právnickej osobe v dôsledku dopustenia sa niektorého z trestných činov či priestupkov vymenovaných v jeho článku 5 [rozsudky zo 14. novembra 2013, Baláž, C-60/12, EU:C:2013:733, bod 27, a z 5. decembra 2019, Centraal Justitieel Incassobureau (Uznanie a výkon peňažných sankcií), C-671/18, EU:C:2019:1054, bod 29].

49 Ako totiž uviedol aj generálny advokát v bode 68 svojich návrhov, cieľom rámcového rozhodnutia je bez toho, aby pristúpilo k harmonizácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa trestného práva, zabezpečiť výkon peňažných sankcií v rámci týchto štátov vďaka zásade vzájomného uznávania.

50 Keďže zásada vzájomného uznávania, na ktorej stojí systém rámcového rozhodnutia, podľa jeho článku 6 znamená, že členské štáty sú v zásade povinné uznať rozhodnutie ukladajúce peňažnú sankciu, ktoré bolo zaslané v súlade s článkom 4 rámcového rozhodnutia bez toho, aby boli požadované akékoľvek ďalšie náležitosti, a bezodkladne prijmú všetky potrebné opatrenia na jeho výkon, musia sa dôvody odmietnutia uznania alebo výkonu takéhoto rozhodnutia vykladať reštriktívne [rozsudky zo 14. novembra 2013, Baláž, C-60/12, EU:C:2013:733, bod 29, a z 5. decembra 2019, Centraal Justitieel Incassobureau (Uznanie a výkon peňažných sankcií), C-671/18, EU:C:2019:1054, bod 31].

51 V prejednávanej veci z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že sankcia, ktorej vykonanie požadoval CJIB, bola formálne uložená Bank BGŻ BNP Paribas Gdańsk, ktorá je pobočkou spoločnosti Bank BGŻ BNP Paribas so sídlom vo Varšave a ktorá podľa poľského práva nemá právnu subjektivitu ani procesnú spôsobilosť. Podľa vnútroštátneho súdu by táto okolnosť mohla v praxi viesť k nemožnosti vykonať peňažnú sankciu na základe rámcového rozhodnutia na žiadosť príslušného orgánu iného členského štátu.

52 Treba však poznamenať, že ako vyplýva z návrhu na začatie prejudiciálneho konania, v poľskom práve pobočka nemá právnu subjektivitu odlišnú od spoločnosti, ku ktorej patrí. Za týchto podmienok, s výhradou overení, ktoré by mal vykonať vnútroštátny súd, sa zdá, že konanie pobočky Bank BGŻ BNP Paribas Gdańsk možno pripísať spoločnosti Bank BGŻ BNP Paribas, takže sankciu možno považovať za uloženú poslednej uvedenej spoločnosti. Zdá sa teda, že vykonanie sankcie možno podľa práva vykonávajúceho členského štátu začať voči spoločnosti Bank BGŻ BNP Paribas.

53 V dôsledku toho, keďže pobočka a spoločnosť, ktorá ju vlastní, tvoria jeden právny subjekt založený podľa poľského práva, doručenie rozhodnutia ukladajúceho peňažnú sankciu pobočke možno považovať za oznámenie spoločnosti, ktorá ju vlastní a ktorá má procesnú spôsobilosť, a to aj vo fáze výkonu rozhodnutia.

54 Okrem toho treba všeobecnejšie uviesť, že ustanovenia smernice 2015/413 uplatniteľné v prípade priestupkov v oblasti bezpečnosti cestnej premávky, a najmä v prípade prekročenia rýchlosti stanovujú, že členské štáty musia v duchu lojálnej spolupráce uľahčiť cezhraničnú výmenu informácií týkajúcich sa týchto deliktov, aby sa uľahčilo uloženie sankcií, ak k uvedeným priestupkom došlo v inom členskom štáte, než je členský štát, v ktorom bolo predmetné vozidlo registrované, a prispieť tak k dosiahnutiu cieľa sledovaného touto smernicou, ktorým je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany všetkých účastníkov cestnej premávky v Únii.

55 Na tieto účely cezhraničná výmena informácií znamená, ako to uviedol aj generálny advokát v bode 73 svojich návrhov, že údaje poskytnuté členským štátom registrácie, v tomto prípade vykonávajúcim štátom, umožňujú identifikovať nielen registrovaného držiteľa vozidla, ale aj osobu, ktorá je za toto vozidlo zodpovedná podľa vnútroštátneho práva v prípade dopravných priestupkov, na účely uľahčenia výkonu prípadných peňažných sankcií.

56 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy treba na druhú otázku odpovedať tak, že pojem „právnická osoba“ uvedený najmä v článku 1 písm. a) a v článku 9 ods. 3 rámcového rozhodnutia sa má vykladať z hľadiska práva štátu pôvodu rozhodnutia o uložení peňažnej sankcie.

O prvej otázke

57 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa rámcové rozhodnutie má vykladať v tom zmysle, že súdu členského štátu ukladá ponechať neuplatnené ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré je nezlučiteľné s článkom 9 ods. 3 rámcového rozhodnutia.

58 Ako vyplýva zo spojených ustanovení rámcového rozhodnutia, najmä jeho článku 1 písm. a) a článku 9 ods. 3, peňažná sankcia v zmysle tohto rámcového rozhodnutia uložená právnickej osobe sa musí vykonávajúcim štátom vykonať. Rámcové rozhodnutie, ktorého záväznú povahu zdôraznila judikatúra (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. júna 2005, Pupino, C-105/03, EU:C:2005:386, body 33 a 34), teda ukladá členským štátom povinnosť vykonať takúto peňažnú sankciu bez ohľadu na to, či vnútroštátne právne úpravy poznajú zásadu trestnej zodpovednosti právnických osôb.

59 V tomto kontexte sa vnútroštátny súd pýta, či je povinný na základe zásady prednosti práva Únie vylúčiť uplatnenie ustanovenia vnútroštátneho práva, pokiaľ toto ustanovenie nemôže byť predmetom konformného výkladu, alebo, ak neexistujú iné zlučiteľné ustanovenia vnútroštátneho práva, nahradiť ho ustanoveniami samotného rámcového rozhodnutia.

60 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že ako vyplýva z judikatúry Súdneho dvora, na zabezpečenie účinnosti všetkých ustanovení práva Únie si zásada prednosti osobitne vyžaduje, aby vnútroštátne súdy v čo najväčšej možnej miere vyložili svoje vnútroštátne právo spôsobom, ktorý je v súlade s právom Únie (rozsudok z 24. júna 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, bod 57).

61 V prípade nemožnosti vyložiť vnútroštátnu právnu úpravu v súlade s požiadavkami práva Únie vnútroštátny súd, ktorému bolo v rámci jeho právomoci predložené podanie, je ako orgán členského štátu povinný neuplatniť akékoľvek vnútroštátne ustanovenie právneho predpisu, ktoré je v rozpore s ustanovením práva Únie s priamym účinkom v prejednávanom spore (pozri v tomto zmysle rozsudok z 24. júna 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, body 58 a 61, ako aj citovanú judikatúru).

62 Na druhej strane na ustanovenie práva Únie, ktoré nemá priamy účinok, sa nemožno ako na také odvolávať v rámci sporu, na ktorý sa vzťahuje právo Únie s cieľom vylúčiť uplatnenie ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré je s ním v rozpore (rozsudok z 24. júna 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, bod 62).

63 Súdny dvor tak rozhodol, že hoci povinnosť vnútroštátneho súdu neuplatniť ustanovenie svojho vnútroštátneho práva odporujúce ustanoveniu práva Únie vyplýva z prednosti priznanej poslednému uvedenému ustanoveniu, aj napriek tomu podlieha podmienke priameho účinku tohto ustanovenia v spore pred týmto súdom. Vnútroštátny súd nie je preto povinný len na základe práva Únie neuplatňovať ustanovenie svojho vnútroštátneho práva odporujúce ustanoveniu práva Únie, ak toto posledné uvedené ustanovenie nemá priamy účinok (rozsudok z 24. júna 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, bod 68).

64 Pokiaľ ide o rámcové rozhodnutie, toto bolo prijaté na základe bývalého tretieho piliera Únie, konkrétne na základe uplatnenia článku 31 ods. 1 písm. a) Zmluvy o EÚ a článku 34 ods. 2 písm. b) Zmluvy o EÚ. Keďže rámcové rozhodnutie nebolo zrušené, vyhlásené za neplatné alebo zmenené po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy, z článku 9 protokolu (č. 36) o prechodných ustanoveniach pripojeného k Zmluve vyplýva, že jeho účinky sa naďalej riadia Zmluvou o EÚ, a teda nemá priamy účinok (pozri analogicky rozsudok z 24. júna 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, body 69 a 70).

65 Z judikatúry Súdneho dvora tiež vyplýva, že hoci rámcové rozhodnutia nemôžu mať priamy účinok, ich záväzný charakter ukladá vnútroštátnym orgánom povinnosť konformného výkladu ich vnútroštátneho práva odo dňa uplynutia lehoty na prebratie týchto rámcových rozhodnutí (rozsudok z 24. júna 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, bod 72 a citovaná judikatúra).

66 Tieto orgány sú teda pri uplatňovaní vnútroštátneho práva povinné vykladať toto právo s čo najväčším možným ohľadom na znenie a účel rámcového rozhodnutia, pričom zohľadnia vnútroštátne právo ako celok a uplatnia výkladové metódy, ktoré toto právo uznáva, s cieľom zaručiť plnú účinnosť rámcového rozhodnutia a dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným týmto rozhodnutím (pozri v tomto zmysle rozsudok z 24. júna 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, body 73 a 77, ako aj citovanú judikatúru).

67 Treba však pripomenúť, že zásada konformného výkladu vnútroštátneho práva má určité obmedzenia vyplývajúce jednak z nemožnosti určiť alebo sprísniť trestnoprávnu zodpovednosť osôb, ktoré spáchali trestný čin, na základe rámcového rozhodnutia a nezávisle od zákona prijatého na jeho vykonanie (pozri v tomto zmysle rozsudky z 8. novembra 2016, Ogňanov, C-554/14, EU:C:2016:835, body 63 a 64, ako aj z 29. júna 2017, Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, bod 32) a jednak z nemožnosti vykladať vnútroštátne právo *contra legem* (rozsudok z 29. júna 2017, Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, bod 33 a citovaná judikatúra).

68 V tomto kontexte treba pripomenúť, že Súdny dvor už rozhodol, že vnútroštátny súd sa nemôže oprávnene domnievať, že vnútroštátne ustanovenie nemôže vykladať v súlade s právom Únie len z toho dôvodu, že toto ustanovenie bolo doteraz sústavne vykladané v zmysle, ktorý nie je zlučiteľný s týmto právom, alebo že ho takýmto spôsobom uplatňujú príslušné vnútroštátne orgány (rozsudok z 24. júna 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, bod 79 a citovaná judikatúra). Tieto úvahy platia o to viac, ak ide o stanoviská právnej vedy.

69 V prejednávanej veci treba v prvom rade poznamenať, že hoci vnútroštátny súd uvádza, že nemožnosť vykladať poľské právo v súlade s cieľmi rámcového rozhodnutia vyplýva tiež z vnútroštátnej judikatúry, vrátane judikatúry odvolacích súdov, a zo stanoviska časti právnej vedy, tento súd sa nemôže opierať len o tieto skutočnosti, aby dospel k záveru, že nemôže vykladať toto právo v súlade s právom Únie.

70 Po druhé treba konštatovať, že na rozdiel od toho, čo navrhla poľská vláda a Európska komisia, vnútroštátny súd zastáva názor, že výklad poľského práva s cieľom zabezpečiť jeho súlad s rámcovým rozhodnutím, by viedol k výkladu tohto práva *contra legem*. Podľa tohto súdu nemožno pojem „páchateľ“ použitý v § 611ff ods. 1 TP vykladať extenzívne, takže zahŕňa aj právnické osoby. Navyše žiadne iné vnútroštátne ustanovenie, vrátane zákona o zodpovednosti kolektívnych subjektov za trestné skutky, ktorý sa neuplatňuje na priestupky, neumožňuje zabezpečiť súlad poľského práva s rámcovým rozhodnutím.

71 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že pokiaľ ide o výklad vnútroštátnych ustanovení, Súdny dvor sa v zásade musí oprieť o vyjadrenia vyplývajúce z návrhu na začatie prejudicálneho konania. Podľa ustálenej judikatúry totiž Súdny dvor nemá právomoc vykladať vnútroštátne právo členského štátu (rozsudok z 10. januára 2019, ET, C-97/18, EU:C:2019:7, bod 24 a citovaná judikatúra).

72 Preto prislúcha výlučne vnútroštátnemu súdu, aby posúdil, či poľské právo možno vykladať v tom zmysle, že umožňuje vykonať peňažné sankcie uložené právnickým osobám v súlade s požiadavkou stanovenou v článku 9 ods. 3 rámcového rozhodnutia.

73 Súdny dvor, ktorý má vnútroštátnemu súdu v rámci prejudiciálneho konania poskytnúť užitočnú odpoveď, však má právomoc uviesť údaje vyplývajúce zo spisu vo veci samej, ako aj z pripomienok, ktoré mu boli predložené, aby umožnil vnútroštátnemu súdu rozhodnúť (rozsudok z 29. júna 2017, Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, bod 40 a citovaná judikatúra).

74 V prejednávanej veci treba uviesť, že podľa pripomienok poľskej vlády a Komisie predstavujú ustanovenia kapitoly 66b TP vhodný právny základ na účely uznania a výkonu rozhodnutí, ktorými sa právnickým osobám ukladajú peňažné sankcie z dôvodu spáchania priestupku, keďže nič nebráni extenzívnemu výkladu pojmu „páchateľ“. Poľská vláda sa predovšetkým domnieva, že neexistencia odkazu na štatutárne sídlo v ustanoveniach tejto kapitoly nie je neprekonateľnou prekážkou takéhoto výkladu. V tejto súvislosti uvádza, že § 611ff ods. 1 TP stanovuje právomoc vykonať peňažnú sankciu aj v prospech súdu, v ktorého obvode má „páchateľ“ majetok alebo príjmy, pričom toto kritérium sa v celom rozsahu uplatňuje na právnické osoby.

75 Rovnako ako poľská vláda a Komisia, generálny advokát v bode 54 svojich návrhov uviedol, že pri výklade pojmu „páchateľ“ v zmysle ustanovení TP týkajúcich sa výkonu peňažných sankcií nie je potrebné odkazovať na tento pojem v zmysle hmotného trestného práva a že tento pojem možno vykladať tak, že odkazuje na subjekt, na ktorý sa vzťahuje konečná peňažná sankcia, či už ide o právnickú osobu alebo fyzickú osobu.

76 Okrem toho zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii vyplýva, že viaceré poľské súdy už vyhoveli žiadostiam o vykonanie peňažných sankcií uložených v Holandsku právnickým osobám za dopravné priestupky.

77 Vnútroštátnemu súdu tak vzhľadom na vyššie uvedené úvahy prislúcha overiť, či je takýto výklad pojmu „páchateľ“ v kontexte kapitoly 66b TP možný.

78 Napokon treba uviesť, že takýto výklad by neviedol k prípadnému sprísneniu zodpovednosti právnických osôb, keďže rozsah tejto zodpovednosti je určený právom štátu pôvodu.

79 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy treba na prvú otázku odpovedať, že rámcové rozhodnutie sa má vykladať v tom zmysle, že súdu členského štátu neukladá ponechať neuplatnené ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré je nezlučiteľné s článkom 9 ods. 3 rámcového rozhodnutia, keďže toto ustanovenie nemá priamy účinok. Vnútroštátny súd je však povinný v čo najväčšej možnej miere vykonať konformný výklad vnútroštátneho práva s cieľom zabezpečiť výsledok zlučiteľný s účelom, ktorý sleduje toto rámcové rozhodnutie.

O trovách

80 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru, a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

1. **Pojem „právnická osoba“ uvedený najmä v článku 1 písm. a) a v článku 9 ods. 3 rámcového rozhodnutia Rady 2005/214/SVV z 24. februára 2005 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na peňažné sankcie, zmeneného rámcovým rozhodnutím Rady 2009/299/SVV z 26. februára 2009, sa má vykladať z hľadiska práva štátu pôvodu rozhodnutia o uložení peňažnej sankcie.**

2. **Rámcové rozhodnutie 2005/214, zmenené rámcovým rozhodnutím 2009/299, sa má vykladať v tom zmysle, že súdu členského štátu neukladá ponechať neuplatnené ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré je nezlučiteľné s článkom 9 ods. 3 rámcového rozhodnutia 2005/214, zmeneného rámcovým rozhodnutím 2009/299, keďže toto ustanovenie nemá priamy účinok. Vnútroštátny súd je však povinný v čo najväčšej možnej miere vykonať konformný výklad vnútroštátneho práva s cieľom zabezpečiť výsledok zlučiteľný s účelom, ktorý sleduje toto rámcové rozhodnutie 2005/214, zmenené rámcovým rozhodnutím 2009/299.**

Podpisy